

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto 15 K
6 mesecev 10 „
3 mesecev 5 „

Poslanične številke stanejo 10 vin.
»Soča« ima naslednje izredne priloge: Ob navedenem letu »Kazipot po Goriškem in Gradiškem« in »Kazipot po Ljubljani in krajskih mestih«, dalje dva-krat v letu »Vozni red železnic, parnikov in poštne sive« ter mesečno prilogo »Slovenski Tehnik«.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici št. 7 I. nadst. v Goriški Tiskarni. »Gor. Tiskarna«. Na naročila brez dopisane naročnine se ne oziramo. Oglasi in poslanice se računajo po Petit-vrstah če tiskano 1-krat 16 v, 2-krat 14 v, 3-krat 12 v vsaka vrsta. Večkrat po dogodbi. Večje črke po prostoru. — Reklame in spisi v uredniškem delu 80 v vrsta. Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

»Vse za narod, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Uredništvo

so nahajajo v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dopoldne. Upravnništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadst. na levo v tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravnštvu.

»PRIMOREC« izhaja neodvisno od »Soče« vsak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gld. 1-60.

»Soča« in »Primorec« se prodajata v Gorici v naših knjigarnah in teh-le tobakarnah: Schwarz v Šolski ul., Jellersitz v Ninski ul., Ter. Leban na tekalšču Jos. Verdi, Peter Kralj v Kapucinski ulici, I. Rajt v pokopališčni ulici, I. Matijassi v ulici Formica, I. Hovaški v Korenski ulici št. 22; v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

»Gor. Tiskarna« A. Gabrčšek (odgov. Iv. Meljavec) tiska in zal.

Shod zaupnikov

„narodno-napredne stranke“.

(Dalje.)

Poročevalec dr. Puc.

Živimo v dobi političnega preporoda. Gledali so se začeli oni sloji, ki so bili doslej brezpravni v političnem življenju, ter zahtevajo vso silo, da se jim dajo v javnosti iste pravice, koje uživajo drugi že od nekdaj. Klic po splošni in jednaki volilni pravici je začel zmeti po naši državi, kjer se pred nedavnim časom ni nihče mislil, da bodo hoteli v tem oziru odločilni krogi iti ljudstvu na roko. In kar nenkrat smo prišli do volilne reforme za državni zbor, katera baje odgovarja načelom splošnosti in enakosti!

Pred vsem moramo načeloma priznati, da je zahteva po splošni in enaki volilni pravici utemeljena in pravična. Vsakdo mora posvečiti moči državi, vsakdo mora, ako treba, žrtvovati svojo kri za njen obstanek, vsakdo mora plačevati davek, bodisi direktno, bodisi indirektno: na sodelovanju vseh sloni država. Pravično je torej, da imajo vsi državljani jednake pravice, da ne nadvladuje en stan drugega. Jednaki pred Bogom, jednaki pred postavo! To načelo pa so vedno in povsod propagirali napredni elementi, napredne stranke, kajti načelo je napredno, je svobodomiselnost! Zato se moramo, kot poštena stranka, izreči brezpogojno i danes za splošno in enako volilno pravico, ako bi tudi morda imeli v začetku vsled tega kako politično škodo.

V tem zmislu postopala je narodna-napredna stranka tudi že doslej. Za v starem našem programu zahtevala je stranka razširitev volilne pravice na vse sloje — kar je bilo v tistem času jedino dosegljivo. Zavzemala se je za splošno in enako volilno pravico v goriškem deželni zboru z vso enerzijsko, potezala se za njo v časopisu in na shodih. In prav na istem stališču stojimo tudi danes, in ker nečemo biti polovičarski, zahtevamo, da se načelo splošne in enake volilne pravice uveljavi ne samo v državni zbor, ampak tudi v deželni zbor in v avtonomne zastope! — In kakor že rečeno, smo za to, tudi ako bi v prvem trenutku mogli imeti kako škodo od tega — česar pa se, mimogredč rečeno, — ne bojimo. Kajti taka škoda bi bila samo hipna in odtehtala bi jo korist! Napredna ideja ne more biti v škodo napredni stranki. In zato je trud vseh onih strank, ki so se iz različnih namenov začele z vso vnetostjo potezati navidezno za splošno in jednako volilno pravico zato, ker upajo, da dobijo potem za svojo stranko večjo oporo, brezvspešen in brezploden! Krivci so motijo vse te stranke, ki so si hotele ob enem pridobiti tudi nekaj tip naprednosti, katere nimajo. Luč prosvete se širi! Razširja se pouk tudi po naših zemljah in vedno večje je število mož, ki mislijo sami in ki znajo samostojno soditi o dnevnih vprašanjih. In enkrat pride potem čas, ko bo naša splošna in enaka volilna pravica ona sila, ki bo zatrla nazadnjaške duhove in povzdignila do moči in veljave napredno misel! Toda splošna in enaka volilna pravica vsebuje še vedno lahko veliko krivico. Vzemimo, da voli 1000 volilcev enega zastopnika. Ako odda 501 volilec svoje glasove jednemu kandidatu, tedaj je ta izvoljen in 499 vol. od 1000 jih ostane brez zastopstva. To je očitna krivica in zato se pač izrekamo za splošno in enako

volilno pravico — toda na podlagi proporcionalnega sistema, kojega namen je varovati manjšine. Pri tem pa, ko se znova svečano izrekamo za splošno in enako volilno pravico, moramo poudarjati še nekaj: Volilna reforma, koja nam je dala vlada za državni zbor, ni to, kar odgovarja našemu idealu! Ta volilna reforma je pač splošna, ni pa jednaka! Kako smo se veselili, ko se nam je obetalo, da se uvede splošna in enaka volilna pravica! Veselili smo se, češ da zdaj mora priti do veljave ogromna večina slovenskega naroda v naši deželi in v Primorju sploh, ter pravica se mora dati našim drugim slovenskim bratom! In potem kako žalostni časi so prišli, ko so nam trgali naše meso, ko so nam vsak hip naši nasprotniki zadali nov udarec, ko nam je brzjav vsak dan prinesel novih žalostnih vesti! In danes, ko je zagotovljena volilna reforma, kaj imamo? 120.000 koroških Slovencev nima gotovosti, da dobi enega poslanca; namesto da bi imeli štajerski Slovenci 9 poslancev, jih imajo 7; na Kranjskem so zatrli napredno stranko s tem, da so združili mesta z deželo, kar se seveda tam ni zgodilo, kjer bi bilo utegnulo biti nam v korist; pač pa je dobilo 14.000 nemških Kočevarjev en mandata! Nas v Primorju pa so osleparili z onim famoznim »italijanskim kompromisom«! Znano Vam je, da smo imeli v začetku dobiti na Goriškem mi 3, Italijani 2 poslance. Klerikalna stranka na Kranjskem pa je potem skenila z Italijani kompromis, potem katerega bi Italijani prenesli 1 tirolski mandat na Goriško, da bi imeli oni 3 in mi 3 poslance; to pa — kakor je klerikalna stranka takrat naglašala pod pogojem, da ostane število italijanskih mandatov isto! A glejte čudo! Italijani so potem vseeno dobili svoj tirolski mandat, a tudi goriški jim je ostal! Italijanski kompromis je bil torej ostudna laž, ali pa dotični slovenski zastopniki niso imeli dovolj moči varovati naših interesov. V tem slučaju pa so imeli izvajati konsekvence in ne se hvaliti potem ter imenovati tako delo »spretno taktično potezo«! En Furlan ima sedaj toliko pravice kot 2 Slovenca. 14.000 Kočevarjev več kot 120.000 koroških Slovencev! Kar pa boli najbolj, je to, da moramo konstatovati danes, da je bil prvotni načrt, kojega je predložila državni zboru vlada, ki ni bila še nikdar Slovincem naklonjena in prijazna, trikrat boljši, kot je sedanje zmašilo volilne reforme, koje so skramarili skupaj ljudje naše krvi in našega rodu! Za nedogleden čas tepeni smo s to reformo. Toda to nas ne sme plašiti. V našem programu ostati mora še vedno zahteva po splošni in enaki volilni pravici kot neizpolnjena tudi za v državni zbor! Volilna pravica mora biti enaka ne samo socijalno, ampak tudi narodno! Kakor že omenjeno, zahtevamo ob enem tudi vpeljavo splošne in enake volilne pravice v deželni zbor in občine. Posebej hočem omeniti par besed glede prvega, z ozirom na sedanje razmere. V deželi goriški nas je Slovencev dobri 2/3. Kljub temu pa imajo Italijani vsled sedanjega »ililnega sistema« v deželni zbornici večino. Da izkoriščajo to svojo premoč, nam je znano vsem še predobro. Sempatja odpade kaka drobtinica Slovincem, toda levji del prihranijo zase! Toda čas je, da se stvari spremenijo. Ako je prišel čas, da se daje vsakemu 24letnemu mladeniču vse pravice, je tudi prišel čas, da se da pravica zatiranemu slovenskemu narodu, ki je stoletja in stoletja samo služil državi, trpel in preli val zanj svojo kri, dobival pa zato samo brce! In zato zahtevamo, da se tudi volilni red v

deželni zbor spremeni na podlagi splošne in enake volilne pravice tako, da pride do veljave naša večina in da se nam da konečno zadoščenja!

Narodna napredna pa zahteva v svojem programu tudi še razširitev volilne pravice na vse trgovce in obrtnike pri volitvah v trgovsko in obrtno zbornico. Ta zahteva je logična posledica prejšnjih. Tudi v trgovski in obrtni zbornici imamo pri nas na Goriškem izjemno stališče. Dočim se je po vseh deželah delalo na to, da se volilna pravica razširi s tem, da se zniža cenzus, delovalo se je pri nas v nasprotnem zmislu. In tako je prišlo, da imamo na Goriškem cenzus 8 kron, dočim je na Kranjskem samo 5 kron. Razmere v naši deželi so take, da bi bilo pričakovati ravno nasprotno. To pa je zopet delo naših narodnih nasprotnikov, ki imajo tudi trgovsko in obrtno zbornico v svoji oblasti in se skušajo obdržati umetnim putem na krmilu. Leta že se borimo zastoj proti nečutenemu postopanjuju teh ljudi, leta že traja njih protizakonito gospodarstvo pod zaščito vlade! Zato pa zahtevamo s tem večjim poudarkom spremembo teh razmer: pri tem pa ne zahtevamo samo znižanja cenzusa, ampak v zmislu načela splošne in enake volilne pravice zahtevamo, da se razširi volilna pravica na vse trgovce in obrtnike, ki plačujejo pridobinski davek! Ta zahteva ni samo stanovska stvar trgovcev in obrtnikov, ampak je stvar vseh goriških Slovencev, kajti trg. in o. zbornica ima tudi veličen političen vpliv. Danes pa se ta vpliv izrablja proti nam in z našimi sredstvi deluje se nam v škodo!

Priporočam Vam, da sprejmete i 10. točko neizpremenjeno. Kajti splošna in enaka volilna pravica je zahteva časa, mi pa kot narodna napredna stranka zamoremo po njej, ako se izvede kot taka, samo pridobiti, bodisi v enem, kakor v drugem oziru!

Točka se glasi:

Za državni in deželni zbor in za avtonomne zastope zahteva stranka splošno, enako in tajno volilno pravico, izreka se pa za proporcionalni volilni sistem.

Stranka naglašja, da nova volilna reforma za državni zbor ne zadošča pravicam Slovencev, in goriških Slovencev posebej; zahteva, da se brez odlašanja izvede na podlagi načela splošne, enake in tajne volilne pravice volilna reforma za deželni zbor tako, da bo primerno zastopana slovenska 2/3-ska večina. Dosledno naj se za trgovsko in obrtno zbornico razširi volilna pravica na vse trgovce in obrtnike. Sprejeto.

Poročevalec dr. K. Podgornik.

Poročati imam o zadnjih dveh točkah predlaganega programa.

Omenjam za kratek vvod, da bi imel biti smoter politike vrediti življenje, zasebno in javno, tako, da se pri tem čim bolj počuti celokupnost in pojedinost. — Naša stranka si postavlja načrt za tako ureditev, oziroma smer, v kateri naj išče tako primerno ureditev, s programom, o kojem se danes posvetuje slavni zbor. V prejšnjih točkah je navedenih vrsta zahtev, izražajočih glavna načela strankina, dalje vrsta zahtev v prilog posameznim stanovom in z njimi združenim napravam.

Nikdar pa ni mogoče naštetih vsega, za čemur naj stranka in posameznik v stranki stremi, ker življenje je premnogovrstno in se urno spreminja ter stavi vsak hip nove za-

hteve, ki hočejo, da se stranka in posameznik na novo odloči, kako se naj ravna njim nasproti. Vodilo mora biti pri tej odločitvi vrhovni smoter našega političnega delovanja t. j. čim večja sreča in zadovoljnost skupnosti in posameznika.

To vodilo je izrečeno kot splošno načelo ob sklepu programa v 11. točki, kjer zahtevamo »v obče moralno in materialno povzdigo prebivalstva«. Zahteva je naslovljena na državno in cezelno upravo, ker ti dve imate pri sedanjih uredbi javnega življenja pri nas nalogo in moč, da zasledujeta vrhovni cilj političnega dela. — Ob enem pa ne moremo zatreti v sebi občutka, da ti dve upravi ne vršita v polni meri svoje naloge, zlasti kar zadeva nas Slovence, vsled česar je v 11. točki izražena tudi graja na naslov omenjenih dveh javnih činiteljev, da se nas je do sedaj še vedno hudo zanemarjalo, da so nam nidalogo tega, kar ste državna in deželna uprava dolžni napraviti nam, ki smo od svoje strani proti njima morali vedno točno izvrševati v imenu skupnega blaga naložene nam dolžnosti, da nas ni zgrabilo kruta njuna roka in nas v izpolnjevanje prisilila. Saj je baš te dni krožila po listih statistična notica, koliko milijonov dajejo n. pr. slovenske dežele državi, in kako razmeroma malo od tega vrača država našim deželam, dasi bi morali, kakor bi bilo pravično, naši prispevki po odbitku onega dela, ki gre za skupne potrebe vseh dežel v državi, služiti v prvi vrsti pokritju potrebščin v naših deželah. A ne le, da se to ne zgodi, temveč še to, kar država nameni našim deželam, izrablja v veliki meri proti nam v utrjevanje pozicij naših narodnih nasprotnikov v deželi, zlasti Nemcev, kakor to pričajo visoki izdatki za nemško šolstvo na Primorskem v germanizatorične svrhe.

Po tej opravičeni graji, da se naši deželi posveča premalo pozornosti, izraža 11. točka nekaj zahtev za obče koristnimi napravami, ki so nam posebno pri sreči, in kojih zanemarjanje smo po skušnjah preteklosti zlasti bridko občutili.

Omenjajo se najprej prometne zveze, ceste in železnice. Velik dolg je država sicer popravila baš v nedavni preteklosti z dograjenjem bohinjske železnice in se prej vipavske. Poprej pa je bil baš slovenski del dežele v tem pogledu zaničevana in zanemarjena pastorka, za katero se je država pravzaprav šele zmenila, ko so ji drugi »višji oziri« nujno narekovali zidanje železnic.

Z omenjenima železnicama pa za nas ne more še biti vse končano, temveč treba nam je v prostranem našem delu dežele še marsikakega zboljšanja prometnih zvez, n. pr. železnica od Sv. Lucije po idrijski dolini do Idrije na Kranjskem in od Sv. Lucije po soški dolini dalje, ter ne v zadnji vrsti je opravičen tudi klic zapuščenih Brd, da se jim olajša močno razviti izvozni promet vsaj s krajevno železnico. — Še bolj kakor železnice pa manjka le premogim našim krajem dobrih cestnih zvez, kakor Vam je znano, ne da bi se moral spuščati v podrobno naštevanje.

Stranka si radi tega še posebno postavlja nalogo, da bo vedno ob vsaki priliki in povsod klicala državno in deželno upravo k pozornosti, da upoštevate upravičene naše želje po zboljšanju in razširjenju prometnih sredstev.

Podobno kakor pri prometnih zvezah smo bili in smo Slovenci zanemarjeni pri uravnavi rek in hudournikov, ki napravljajo leto za letom ogromne brezpotrebne škode po deželi. V italijanskem delu dežele so davno v izobilju preskrbljeni z uzornimi cestami in s

zadostnim, če ne prevelikim številom železnic in tudi uravnava rek in hudournikov je že v precejšnjem delu izvedena, v ostalem pa se še kar najpriredneje izvaja. Tudi z drugimi izboljševalnimi deli kakor namakanje, osuševanje itd. se tam ne štedi. Posebni uradi delujejo za uravnava rek; ko se je imela urediti pa glavna reka v deželi, Soča, ki izvira na severu dežele, v slovenskem delu in od tam priteče v furlansko nižino, kje so ustanovili urad za uravnava voda? Morda tam, kjer bi bilo treba z uravnava priteči, blizu izvira ob gornjem teku Soče? To ne, kajti takó bi našel važen urad v slovenski del dežele in utegnlo bi se pripetiti, da bi imeli koristi od njega morda Slovenci in sicer poprej kakor Furlani, kar se pa vendar ne sme zgoditi! Zato so deželni očetje modro sklenili, da se Soča uravnava od morja gor in da se urad postavi med Furlane v Gradiško! Tako se skrbi za furlanski del dežele, regulacija vodá v naših krajih, n. pr. Vipave pa sploh naprej ne pride, če tudi je že davno sklenjena stvar, ne da bi naštevalo mnogo drugih potrebnih regulacij, gledó katerih niste ne državna ne deželna uprava prišli še do nikakih sklepov.

Bridko občutimo dalje v slovenskem delu dežele pomanjkanje zdravnikov, ki bi v bližini bili na razpolago bolnikom. To zadevo bi imel urediti primeren deželni zdravstveni zakon, in res, dotični načrt že leži pripravljen v spisih deželnega odbora, toda čaka tam rešitve že nekaj desetletij, ker dosednji deželni upravi ni bilo mari, spraviti ga kedaj do posvetovanja in sklepanja v deželnem zboru, pač edino zato, ker bi imeli od zakona koristi in prvi vrsti Slovenci v deželi; kajti za furlanski del dežele je primeroma že zdaj dobro preskrbljeno v zdravstvenem pogledu.

Deloma zdravstvene razmere zadevajoč in torej v zvezi z zdravstvenim zakonom bi bil tudi modern stavbeni red ali bolje, sploh kak stavbeni red, ker dejstvo je, da ga sedaj sploh nimamo.

To so torej nekatere zahteve, katere posebej omeniti smo čutili potrebo in jih je zato postavil pripravljalni odbor v 11. točko programa, ker so obče koristnega značaja in ne zadevajo le posameznih stanov. Te zahteve morajo biti stranki posebno prisrcu in na nje mora vedno obračati pozornost naših uprav, da jih ne pozabijo, temveč čimprej za nas ugodno rešijo.

Kakor pa že rečeno, ne dajo se nikdar naštetí vse potrebe za vse čase, zato konča 11. točka s splošno zahtevo po „moralni in materialni povzdigi prebivalstva“.

Ob sklepu programa izraža 12. točka načelo, da ne smemo nikdar pozabiti, da ne bivamo Slovenci le na Goriškem, temveč da nas je tu le manjši del naroda, prebivajočega še v ostalem delu Primorja, na Kranjskem, Štajerskem, Koroškem in celó izven mej avstrijske države, v najbližji nam Benečiji, na Ogrskem in znatno število tudi v daljni Ameriki, kjer se nahajajo že kompaktne slovenske naselbine.

Da nas vse te veže preko deželnih in državnih mej srčna vez rodnega nam materinega jezika z vsem tem, kar je z njim v zvezi in po čemer se spoznavamo kot rodni bratje, tega slovenska stranka ne sme in ne more pozabiti. A slična zavest nas spominja tudi na sorodstvo z drugimi slovanskimi narodi, pri katerih moramo mi Slovenci kot šibkejši po številu in gospodarski moči v svojem življenjskem interesu iskati zaslombe. Vsled tega imajo biti stranki vedno pred očmi tudi vse-slovenske in vseslovenske koristi, katere mora vsak pravi Slovenec in Slovan načeloma vedno pospeševati, in naj bi prihajala inicijativa morebiti tudi od strani, s katero smo sicer v nasprotju.

Da je to načelo pravo, pričajo nam izkušnje preteklosti, ko so ob najmanjšem pojavu vseslovenske in vseslovenske vzajemnosti vskipeli naši narodni nasprotniki ter vzropotali nad nami z vsemi mogočimi sredstvi, da bi te pojave uničili ali jih vsaj spravili ob veljavo. Isti narodni nasprotniki nam tudi v tem pogledu dajejo dobre zglede, ker tudi oni priznavajo in izvajajo isto načelo veliko korenitejše kakor mi Slovani. Primerjajmo le vsenemško gibanje, ki stremlji odkrito za odpravo državnih mej med Nemčijo in Avstrijo in združenje obeh v eno mogočno nemško državo. Če pa je tako načelo prav in koristno našim narodnim nasprotnikom, smemo sklepati, da tudi nam ne more škodovati, tembolj, ker nam pri tem ni potreba škiliti čez meje avstrijske države, temveč smo zadovoljni, če se združimo vsaj vsi avstrijski Slovani za

enotno postopanje v vprašanih, zadvoječih naše skupne koristi.

Predlagamo, da se točki 11. in 12. sprejmeta.

Točki se glasita:

Stranka zahteva, da državna in deželna uprava posvetita veliko več pozornosti naši deželi, skrbita za potrebne ceste in železnice, za uravnava rek in hudournikov, za ureditev zdravstvenih razmer in v obče za moralno in materialno povzdigo prebivalstva.

Narodno-napredna stranka na Goriškem bo iskala dotiko z narodnimi strankami na Slovenskem, imajoča vedno pred očmi splošne slovenske koristi in vzajemnost z vsemi slovanskimi narodi.

Sprejeto.

(Pride še.)

Domače in razne novice.

† Dr. Josip Abram. — V torek zvečer je umrl v Gorici gospod dr. Josip Abram. Pokojni dr. Abram je bil sin imovitega posestnika v Tupelčah pri Kobljiglavu na Krasu. Šolal se je v Gorici v gimnaziju; bil je sošolec škofa Zorna, s katerim sta vedno tekmovala za prvenstvo, skončal pa je gimnazij v Benetkah, kjer je bil njegov stric višjesodni svetnik. Še drugi stric je umrl lani v Gorici kot kanonik v visoki starosti; brat njegov Filip pa je umrl pred par leti kot dvorni svetnik na Dunaju. — Začetkom ustavne dobe je vstopil dr. Abram v službo pri deželnem odboru kot deželni tajnik. Užival je splošno zaupanje ne le pri predstojnikih, ampak tudi med ljudstvom. Kraševci so ga z navdušenjem izvolili za deželnega poslanca. Bil je torej poslanec in deželni uradnik. Kot tak je pokazal leta 1871., da so mu poslanske dolžnosti višje od deželne službe. Takrat je šlo za državne poslance iz deželnega zbora. Dr. Lavrič je v imenu manjšine političnega odseka zavračal, da ljudstvo slov. in ital. narodnosti na Goriškem ima voliti enako število poslancev, ne gledó virilnega glasu, ter da slov. in ital. stran v dež. zboru voli 2 poslance v deželni odbor in po enega v državni zbor. Pravične zahteve Slovencev niso prodrle, kar je dr. Abrama tako ogorčilo, da k prihodnji seji dež. zbora ni prišel. Po dolgi debati je prišlo do disciplinarnega postopanja proti njemu. Takrat je povedal odkrito, da ni mogel priti k seji, ker ni hotel kompromitirati interesov svojih volilcev. Izrečeno mu grajo je vzel na znanje ter se po 10 letnem službovanju takoj odpovedal tajništvu. To je bil lep čin značajnega moža. In takrat ni imel ne druge službe ne drugih dohodkov. Kmalu na to je bil izvoljen v deželni odbor, kjer je ostal, dokler je bil poslanec, do leta 1901. Kot odbornik je najvestneje spolnoval svoje dolžnosti in s posebnim unemo je skrbel za svoje Kraševce. Spoštovali so Abrama visoko tudi Italijani; njegova odločna beseda je marsikaj izdala. Pokojni Abram, ki je doživel 74 let, je bil neomadeževan, čist značaj, zlata slovenska duša. Ostal je neporočen. Živel je od leta 1901. zase tiho v Gorici, kjer ga je slednjič dohitela v njegovem stanovanju v ulici Morelli št. 30. smrt. S svojim delovanjem si je pridobil med nami časten spomin.

Moški in ženski zbor „Pevskega in glasbenega društva v Gorici“ priredita dne 2. februarja 1907. v gledališki dvorani „Trgovskega Doma“ opero V VODNJAKU češkega skladatelja Viljema Blodeka, besede Karla Sabina. Osebe: Jerica, kmečka hči, sopran poje gospica Klem. Hrovatin; Polona, stara žena, alt poje gospa Irma Fon; Janko, kmečki sin, tenor poje gosp. Viktor Črnko; Jurij, kmet, stari vdovec, bas poje gosp. Artur Jakš. Zbor kmečkih deklic in fantov. Dirigent: gosp. Josip Michl.

Pred opero svira vojaški orkester c. kr. pešpolka št. 47. pod vodstvom kapelnika g. R. pl. Benczur: R. Wagner: Velika fantazija iz glasbene drame „Rheingold“.

Začetek ob 8. in pol zvečer.

Vstopnice in besedilo se dobé v prodajalnici Andr. Gabršček-a v „Trgovskem Domu“ in Ant. Jeretič-a v Semeniški ulici, na dan predstave od 8. naprej pri blagajnici. Cene: Sedeži v parterju I.-II. vrsta 4 K, III.-V. vrsta 3 K, VI.-X. vrsta 2 K; na galeriji I. vrsta zadej 4 K, II. vrsta 3 K, III. vrsta 2 K. — Stojišča po 1 K. Besedilo po 30 vin.

Po operi ples.

Vstopnice k operi veljajo tudi za ples. K obilni udeležbi vabi pevski zbor. Dvorana bo med proizvodanjem zaprta.

„Zaupen shod“ klerikalcev. — Na vse načine se pritiskali, vabili, grozili; zgrozili so slednjič skupaj okoli 400 oseb ter jih nagnali v Gorico na shod. Izbrali so še zadnji četrtek v mesecu, dan s em nja, ko že tako po navadi prihaja obilo kmečkega ljudstva v mesto. Hoteli so se pokazati. Mislili pa so, da pride vse, kar leze inu gre; nebroj vabil so razposlali na vse strani, nò, slednjič je prišlo bolj od blizu skupaj 400 ljudi. Od daleč jih je bilo bore malo. Pa kakšni ljudje, največ zadnje vrste! — Duhovnikov je bilo le okoli 20, dočim jih je bilo pred kratkim kakih 50 v Gorici, kjer so ropotali proti Gregorčiču in njegovi neumni politiki. Sedaj so pač nagnali nekaj od visnih ljudi v Gorico, večina njih pa se ne mara gledati z Gregorčičem od obličja do obličja. Predsedstvo je bilo veliko: Gregorčič, Berbuč, Grča, Boiko (!), Lapanja, Klančič, neki Vovk; dr. Pavlica, ki je pripeljal tudi varuha čistosti, svojega očeta, s seboj, dr. Dermastija, oklofutani Kremžar itd., so zapisavali. Gregorčič je razlagal volilno preosnovo, da je dala vlada Lahom 3 mandate, ker drugače bi bili obstruirani. Tič črni! Kaj pa kompromis? Takrat ko so osleparili klerikalni poslanci z Gregorčičem vred goriške Slovence, so govorili le o kompromisu, ki bo v raznih pogledih koristen Slovincem in Hrvatom. Pa so le sleparili. Udaril je po nevarnih liberalcih, ki hočejo vstvariti pri nas take razmere kot so na Francoškem in odpraviti sveti zakon. S patosom je vprašal, če hočejo, da se take brezverske novotarije uvedejo pri nas, na kar so nekateri backi zakričali: Ne, po starem hočemo naprej živeti. Berbuč je pridigal o tistih posojilnicah, ki držijo ljudi v klerikalnem jarmu, ter se s „Centrifugo“ bil ob junaška prsa. Govoril je tudi nekaj o hipotekni banki, pa se je kmalu vstavil, ker se je bilo bati, da pride Bolkatu slabo. Lagali so o zadružništvu, potem bleknili še par neumnih stavkov, in shoda je bilo opoldne konec. Mežnarji in drugi so se razšli. Policaj, ki jih je stražil, je tudi odšel. — Kake ljudi so zbornali skupaj, evo, dva drastična slučaja: Kmetič je hodil z vstopnico okrog mestnega vrta ter spraševal, kje da bo katoliški shod! Drugi se vprašani rekli: I, smo morali priti, ko pa nam ni dal gospod nunc miru!

Umrla je v Komnu gospa Marija Štrekelj, roj. Pavlica, spoštovana gospodinja. Preostalih naše sožalje!

Zaupen shod in shod zaupnikov. — Klerikalci so imeli danes zaupen shod, naprednjaki pa pred tednom shod zaupnikov. Shodi zaupnih mož, katere se imenuje, se sklicujejo ob takih prilikah kot je sprejetje programa, določila kandidatov ali kaj takega posebnega, zaupne shode pa sklicujejo najrajši taki možje, ki se bojijo sklicati javne shode. Saj je imel Gregorčič že več zaupnih shodov, n. pr. v št. Petru, ko mu ni več dišal javni shod. Število zaupnikov je omejeno, na zaupne shode pa se vabi, kogar se hoče. Saj je Gregorčič vabil tudi naprednjake. Iz tega se vidi, kako visoko v vrednosti stoji udeležba na shodu zaupnikov narodno-napredne stranke proti Gregorčičevemu zaupnemu shodu. To omenjamo, ker klerikalci pridno mešajo pojme o zaupnem shodu in shodu zaupnikov.

Za Gregorčičev spomenik: Gospica Mici Bovha, blagajničarka pri g. Bohinskem, nabrala za Gregorčičev spomenik K 8.—

Ker se niso udeležili kolesarskega plesa 19. t. m., so poslali namesto vstopnine sledeči gg.: Musič 2 K; Smrekar 2 K; Zornik 3 K; Jeretič Ant. 10 K; Cotič 2 K; Simčič 2 K; dr. Levpušek 3 K; Rozina 2 K; J. G. 3 K. — Preplačali: dr. Treo 6 K; R. Drufovka 5 K; Jakil 2 K; Kavčič Fr. 2 K; Zajec 2 K; Živic 1 K; Pregrad 1 K; Klanjšček 1 K; Fajt And. 1 K; Klančič 1 K; Pečenko J. 1 K.

Ples kol. društva, kateri je bil dne 19. t. m., je vspel najlepše ter upamo, da društvo take prireditve ne opusti v pustnem času. — Dekoracija je bila krasna, polževa dirka se je izvršila v najlepšem redu. Odločitev zmagovalcev se še ni rešila. Objavi se v kratkem.

Postajenačelnik Wieser. — V nedeljo okoli 1/2.12. ure se je preoblekel Wieser civilno, hoté jo primahati v mesto. Protestni shod je bil prav tistikrat dokončan, in množica demonstrantov je bila že na poti proti kolodvoru. Ker je šel naprej policijski komisar dr. Casapiccola, ga je menda opozoril, kaj se proti

njemu namerava, in da bi ne bilo zanj pravno, ako ga demonstrantje dobe na kolodvor. To je bilo tudi jako pametno, kajti demonstrantje bi si ne želeli srečati prilike, nego najti tega možica na cesti. Dne 21. je za železom kukal na demonstrante pred dvorom. — Zvečer je bil v restavraciji pozvočevalec, da vidi, kaj se godi na kolodvoru. Prišel je tudi Wieser in njegova milostljivost, ki je bila nekako slavnostno opravičena, ki bi se napravljala na ples. Wieser je bil glasen in je razvijal svoj „Galgelhumor“, katerim si je dajal poguma in hotel pokazati, da ga je demonstracija — rekel bi skoro počastila, in da je celo ponosen, v kako časti je mož v Gorici. Pomagala mu je tudi njegova milostljivost, kakor mu je doslej sploh pomagala na lestvi dosedanje kariere od tistega, ko jo je od kasirke v Kanfanaru povzdignil gospo Wieser. — Kakor se sploh pripozna nesposobnost in vsestranska nepriljubljenost Wieserja, tako se po drugi strani vzučuje ali manj prikupljiva lastnost, da njegova soproga, katera je tudi na goriškem kolodvoru več načelnica nego on načelnik, in kakor zdi, je s pomočjo vseh lepih form svojega progú doslej že zadosti pomagala, kajti po je načelnik največjega kolodvora v deželi, je dosegel torej čast in mesto, po kakor ni nikdar sanjal. Ne verujemo pa, da bi vabljive sile te sicer lepe prikazni v zenski krilu mogle rešiti načelnika Wieserja iz žalnega položaja, katerega si je nakopal, ko preveč zaupal svojim mogočnim nemškocijonalnim zaščitnikom in sopomoči svoje

Dostavljamo še, da je Wieser ustanovil na kolodvoru nemški „Leseverein“, kateri agituje z vso silo svojega dostojanstva. Torej zopet politika po nemško-nacijonalnem receptu. Zapomnili smo si tudi ta čin, ki rega ne pozabimo. Več bo še sledilo.

Iz Mavhlnj. — Umrl je dne 21. januarja t. l. spoštovani posestnik g. Josip Terššt. 15., pokopali so ga v petek. Pokojni bil več let v občinskem zastopu in cerkveni ključar nad 25 let; pogreba se je udeležila domača veteranska godba in mnogo drugih. Lahka mu bodi zemlja!

Proti zopetni kandidaturi Gabrščekovi. — Sv. Luciji je bil v nedeljo nekaj shod klerikalcev, na katerem so se, kakor poročamo „Rica“, odločno izrekli proti zopetni kandidaturi Oskarja Gabrščka, ki ga buje namenjajo liberalci zopet kandidirati. — Kaj imeli drugega posla na tistem shodu? So si kar izmislile kandidature, potem pa izrekajo proti. Kateri bodo kandidirali napredne stranke, že pové izvrševalni odbor vse drugo, kar bodo čekali klerikalci v daturah narodno-napredne stranke, se izmišljotine.

Hotel „Südbahn“. — V Gabrščekovi vini z umetninami v „Trgovskem domu“ razstavljen tableau z dvanajstimi krajst. fotografijami, ki predočujejo zunanost in tranjščino hotela „Südbahn“.

Sedanji hotelier gospod Hack je napraviti te slike, da jih razstavi na Lazu v reklamne namene in pokaže s tem, kaj jim nudi solnčna Gorica.

„Tiskovni škratelj“. — „Gorica“ pripoveduje jako prefrigano, da je bil tiskovni škratelj naredil iz dr. Janca. — dr. Janca Mi pa pravimo, da je „Gorica“ namenoma hoté zapisala dr. Junc. Zagnala se je kar sko v gg. Konjedica, dr. Levpuška, dr. Faj in g. dr. Janca tudi ni hotela priznati. Pa je prav priimek — in zapisali so dr. Janca. Vse izgovarjanje kaže le še v grsi loči vredneže pri „Gorici“.

„Iz trgovskih krogov“ pravi „Gorica“, da njen sestavek, naperjen proti gosp. Jakilu Rupe. Lažnjivci! Članek ni izšel iz trgovskih krogov, ampak za „trgovske kroge“ se skril „Gorica“, da se tako zopet zaletava g. Jakila. Taka je resnica!

Obleka se je zažgala 19-letni dekli Ana Uršič, ki služi Podturnom v Lenardičevi stilni, ko je sedela pri peči s 5-letno Lenardičevo hčerko na kolenih. Ko je vstala, gorela obleka, in reva se je vsa opekla. Še jo zdravijo v mestni ženski bolnišnici.

Bratno društvo „Jubilej“ v Mavhlnjem in t. plesa dne 27. januarja radi slabega vremena temveč priredi ga pa v soboto dne 2. t. l. K obilni udeležbi uljudno vabi

Narodna čitalnica na Granovem priredi 10. svečana 1907. plesni venček v dvorani A. Iturata. Začetek ob 3. uri pop. Vstop za udeležbo K 1, za neude K 1-50 vin. K ob udeležbi uljudno vabi

Opozarjamo na ples, katerega priredi plesni „Slava“ jutri večer v Čitalniški zbor. Začetek ob 8^{1/2} uri zvečer. Čisti tek je namenjen za Gregorčičev spomenik. Bralno in pevsko društvo v Dobravljah priredi 2. febr. t. l. na Svečnico veselico z bo- nosporedom. Društvenike bratskih društev prosijo, da blagovole počastiti našo priredbo z godom, v kar se že naprej zahvaljuje.

Bralno in pevsko društvo „Stanjel“ v Stanjelu priredi dne 2. febr. ob 3. uri pop. pustno igranje v dvorani restavracije „Stefanija“. Vsporedu je: petje, igra, šaljivo sročkanje ples. Vstopnina: 40 vin., sedeži a 30 vin. Vstopnina k plesu: 6 komadov 1 K. Med priredbo in pri plesu svira tamburaški zbor. K tej udeležbi vabi odbor.

Društvo „Miren“ v Mirnu vabi na plesni tek, ki bo dne 2. febr. t. l. Vstopnina za 1 K, za neude 2 K. Posebna vabila se razpošiljajo. K obilni udeležbi vabi odbor.

Plesni venček priredi bralno in pevsko društvo za Slapo v prostorih gosp. Matija Tomažiča v soboto dne 2. februarja. Vstopnina: 40 vin., sedeži a 30 vin. Vstopnina k plesu: 6 komadov 1 K. Med priredbo in pri plesu svira tamburaški zbor. K tej udeležbi vabi odbor.

Tamburaško in pevsko društvo „Svoboda“ v Ljubljani priredi svojim članom in p. n. gostom 6. februarja 1907. v dvorani g. Žnidarčiča venček. Začetek ob 8. uri zvečer. — Oddelček vojaške godbe iz Gorice. Vstopnina: 40 vin., sedeži a 30 vin. Vstopnina k plesu: 6 komadov 1 K. Med priredbo in pri plesu svira tamburaški zbor. K tej udeležbi vabi odbor.

Čisti dohodek je namenjen društvenim potrebam.

Slovensko planinsko društvo je razposlalo vabila za planinski ples, ki se priredi dne 2. februarja. Zunanji ljubljane se posamezna vabila ne razpošiljajo, v njih nado- sleda vabila, objavljena v Planin- skem Vestniku. Planinski ples je po itak že pristopen brez vabila in je treba skrbeti le vstopnice, ki se dobe v trgo- vini. Korončana, Gričar & Mejač, A. d. in E. Skušek v Ljubljani in na dan- ni v Narodnem domu pri društveni bla- gini. Na mnogoštevilno udeležbo vabi odbor.

Rokodelsko podporno društvo v Lokavcu priredi 10. febr. t. l. javni ples dne 2. februarja v prostora- jih gosp. J. Vidmarja. Začetek ob 3. uri pop. — V soboto pop. bosta od- pri Gorici lekarni Gironcoli - Gliabich; v Ljubljani pa Pontoni-Kürner.

Ponočna služba v lekarnah. — V času od 10. febr. t. l. bo ponočna služba v le- karnah Pontoni-Kürner.

Socijalne vesti.

Zborovanje železničarjev v Tratu. — V nedeljo so se zborovali železničarji vseh kategorij v Tratu. Zjutraj je bilo zborovanje delegatov iz katoliške, štajerske in primorske. Govorilo je o položaju železničarjev; o organizaciji in taktiki; raznoterosti. Popoldne je bil javen tek v Delavskem Domu. Prišlo je okoli 500 železničarjev. Govorilo je več govornikov. Na očetinski memorandum južne železnice še ni odgovora. Če tega ne bo do 1. febr., naj pripiše železnica posledice sama sebi.

Pomožni uradniki c. kr. državnih železnic so si ustali društvo „Zveza pomožnih uradnikov c. kr. državnih železnic“ s sedežem v Beljaku. Člani so 350 udov.

Izseljevanje v Ameriko. — Lanskega leta je iz Evrope v Newjork 1.149.551 oseb. Trsta jih je odpotovalo v „obljubljeno de- želo“ 30.606; na Reki 54.315.

Govorsko - obrtne in gospodarske vesti.

Občni zbor „goriškega vinarskega društva“ se vrši dne 3. febr. t. l. ob 12^{1/2} pop. v prostorih ljudske šole v Prcanih.

Regulacija Soče. — Dne 24. t. m. se je v komisiji za regulacijo Soče v Št. Petru Soči v Furlaniji, da določi v bližnji se- zoni izvršitev večjih del regulacije Soče na levem bregu med Poljanom in Sv. Petrom Soči.

Velik promet. — Frank Sakser Co. v New Yorku in Clevelandu, O., je imel lani samo

z dunajsko c. kr. pošto hranilnico nad tri- najst milijonov kron prometa. Te številke pač jasno govore, koliko denarja pride sleherni leto iz Zjed. držav na Slovensko.

Mednarodna razstava za pekovo obrt. v Budimpešti. — Meseca maja in junija t. l. bo v Bu- dimpešti v veliki industrijski dvorani v mest- nem vrtu razstava za pekovo obrt ter obrt in industrijski vej, ki spadajo v to obrt, kakor tudi materialij in rečij, ki so po- prebne v teh obratih. Odbor za razstavo je gledé na splošno korist imenoval g. Gustava Hartbergerja na Dunaju za generalnega ko- misarja ter mu poveril organizacijo za ude- ležbo Avstrije in inozemstva na tej razstavi. Pojasnila in prospekte za to razstavo daje pi- sarna generalnega komisarijata na Dunaju VI, Hugo Wolfsgasse 2.

Razgled po svetu.

Volilna reforma sankcionirana. — „Wiener Zeitung“ je objavila včeraj 30. t. m. zakon o volilni reformi, sankcioniran od cesarja. Ob enem objavlja cesarski patent, s katerim je državni zbor razpuščen.

V neuradnem delu oznanja gledé na raz- pust državnega zbora „Wiener Zeitung“, da z volitvami po splošni in jednaki volilni re- formi pričena nova doba v notranji zgodovini Avstrije; poudarja, da novi parlament bo mo- ral razvijati zlasti gospodarsko in socialno politiko.

Gospodarska zbornica je sprejela zakon o kon- grui brez podrobne debate. Po sprejetju ne- katerih drugih predlog je predsednik zaključil zborovanje.

„Narodna čitalnica“ v Rojnu pri Trstu vpi- zori na Svečnico dne 2. svečana 1907. v novi dvorani „Konsumnega društva“ v Rojnu ve- liko predpustno predstavo „Lumpacij-Va- gabund“ ali „Zanikerna trojica“. Ča- rovna burka v 3. dejanjih. Spisal I. Nestroy. Poslovenil J. Alešovec. — Ker je imenovana burka polna zdravega humora in se v Trstu priči vpizori, se nadeja odbor, da tudi to predstavo slav. občinstvo v mnogobrojnem šte- vilu poseti.

Tolstoj bolan? — Poročajo, da je Lev Tolstoj nevarno zbolel.

Katoliško vseučilišče v Solnogradu. — V ne- deljo se je vršil v Solnogradu letošnji glavni shod „katoliškega vseučiliškega društva“. Pre- moženje društva znaša 2.650.000 K; lani je bilo dohodkov 300.000 K. Koliko je med tem slovenskega denarja?

Ustaja na Javi. — Na Javi so je dvignilo kakih 300 ustašev proti podguvernerju, ki je težko ranjen, in proti šefu policije, katerega so ubili. Tudi obilo drugih oseb je ubitih ali težko ranjenih.

Častniški ples v Šibeniku je končal z dvoboji med nekaterimi častniki vojske na kopnem in mornarice.

Samomor vojaka radi trpinčenja. — „Arbeiter Zeitung“ poroča, da je bil neki Edvard Ba- roh, kljub temu, da nekoliko četa, potrjen k vojakom ter lani jeseni prideljen ulancem v Stockerau. Neki korporal je tega mladeniča posebno trpinčil; vsled teže službe je začel tudi bolehati, ali zdravnik je rekel, da je on najbolj zdrav v regimentu. Dne 14. t. m. ga je korporal tepel do krvi. Baroh se je od- stranil iz vojašnice jokajoč, in od takrat na- prej ga ne najdemo nikjeri. Najbrže si je pu- iskal smrt v Dunavu.

Cerkev in država.

(Nekaj iz zgodovine in sedanosti.) (Konec.)

Papež je preklel te zakone, kakor je preklel preje tudi školski zakon. S časom pa se je sprijaznil s temi postavami. Lansko leto pa smo celo čuli, da so škojfe na Du- naju hvalili dosedanje šolsko postavo, kar dovolj dokazuje, kako da se je papež s svojim prokletstvom prenačil. Od tega časa naprej se država v notranje cerkvene razmere ne vmešava.

O svojih notranjih razmerah ima danes določati samo država, cesar pa cerkev — vsaj katoliška — neče priznati. Država se ne vmešava v dogmatične in kulturne zadeve, dokler te ne nasprotujejo javnim, oziroma državnim zakonom. Prej je bilo ravno narobe. Ustanovitev novih škofij in župnišč je danes mogoča samo z državnim dovoljenjem. Du- hovnik mora biti avstrijski državljani, cerkveno premoženje pa nadzira država.

Postava o interkonfesionalnih razmerah določa med drugim tudi glede vere otrok. Vprašanje je, kako se naj brezverski otroci v šoli poučujejo z ozirom na to, da pravi zakon, da mora biti vzgoja versko-nravna. Verske družbe se lahko poljubno ustanavljajo. Pre- stopnik iz ene vere v drugo je brez vsakih ovir, treba ga je le politični oblasti prijaviti.

Vsaka cerkev in verska družba mora skrbeti za svoje pokritje, le glede katoliške cerkve obstoja religijski fond, katerega nad- zira država. K verskim vajam se nihče ne more siliti. S tem je končno urejeno vsaj za Avstrijo razmerje med cerkvijo in državo.

Navzlic vsej svobodomiselnosti pa je vpliv posebno katoliške cerkve na državo še vedno velik, vzemimo le celibat, nerazdruž- ljivost zakona, praznike itd.

Ker se o takozvanem kulturnem boju na Francoskem zadnji čas toliko piše in go- vori, zato bodi o tem par besedi.

Francoska država je bila od nekaj neka pokroviteljica katoliške cerkve, vsled tega je čisto naravno, da je bila vez med cerkvijo in državo jako ozko spojena in da je vsaka ločitev te vezi več ali manj bolela. Ako pa država popolnoma odklanja vsako in- gerenco o upravljanju cerkvenih zadev, nad- ziranju cerkvenega premoženja itd., pade cerkev na isti nivo, kakor je kaka privatna družba. Svobodomiselna država, v kateri so vsi državljani enakopravni, tudi ne more pro- težirati ene cerkve proti drugi, ene družbe proti drugi.

Republika je sklenila zakon, da se naj osnujejo kulturne družbe — ki v bistvu niso drugega, kakor dosedanje cerkvene občine s škofi in župniki, katerim se izroči cerkveno premoženje in sploh cerkvena poslopja. Papež te postavbe ne prizna. Republika je dalje na- pravila cerkvi zlat most z upeljavo določbe, da se naj cerkveni shodi božje službe enkrat za vselej veljavno objavijo oblasti, kakor se morajo sicer zborovanja vedno posebej prijav- ljati. Tudi tega noče cerkev priznati. Laž je, da se na Francoskem starček kardinal preganja. Preganja se le v toliko, v kolikor se neče pokoriti zakonu in ker neče pripustiti snovanja društev, kakor zahteva država, ka- terim bi se prepustilo premoženje.

Hrupno ploskanje je izzvalo to preda- vanje, ki je bilo jako umestno zlasti glede razmer na Francoskem, o katerih trojijo kle- rikalni listi laži in govore o francoskih kleri- kalcih kot mučenikih, dani se jim ne godi prav nobena krivica. Predavanje je bilo splošno in se predavatelj v podrobnosti ni spuščal.

Književnost.

Cvete slovenskega pesništva. — Sabrao dr. Fran Ilešič. Izdala Matica Hrvatska. — Okusno vezana knjiga stane 1 K 40 h.

Matica Hrvatska pokloni letos svojim naročnikom poleg drugih darov prelepo pisan šopek „cvetja slovenskega pesništva“. Cvetje s sleherne gredice našega Parnasa je zasto- pano v tem šopku, kar ga je vzkliko izza časov Vodnikovih pa do naših dni Gradnika, Grišča, Golarja in Nataše. A nabral ga je iskreni zagovornik realne slovensko-hrvatske zajednice dr. Fran Ilešič, da se ob vonju brat- skega daru naslajajo hrvatska srca. „Što imamo, to rado dajemo, svojo liriku; nama

treba hrvatske epike. Udruženeje slovenske lirike i hrvatske epike, osjećaja i čina, to je naše međusobno usavršivanje i naša buduć- nost. — S ovom mislju i željom ide ovo Cvieće u svet“.

Kje je neki Slovenec, ki bi mu ne za- drhtelo srce ob teh besedah in ob enem ne zahrepenelo, ogledati si daru, ki ga naš narod iz roke Matice Hrvatske v zajedniški pozdrav pokloni bratom onstran Sotle!

Toča kaj zgubljam besede, vzemite in berite!

Učenca

14-letnega, veččega slovenskega, nemškega in laškega jezika, sprejme pod ugodnimi pogoji:

odlikovani fotografski atelje

A. Jerkič, Gorica.

Zahvala.

O priliki smrti našega iskreno ljubljene soproga in očeta gospoda

Antona Marinič

krčmarja v Kojskem štev. 134

izrekamo vsem, ki so se tako mnogobrojno udeležili pogreba, najlepšo zahvalo.

Kojsko, 30. jan. 1907.

Žalujoča rodbina.

Globoke žalosti potrji javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naš brat, oziroma stric in svak, gospod

dr. Josip Abram,

odvetnik, dolgoletni deželni poslanec in odbornik, odlikovan z redom železne krone III. vrste

po kratki, a mučni bolezni dne 29. t. m. ob 8. uri zvečer v 74 letu svoje dobe mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb se vrši iz hiše žalosti v ulici Morelli št. 30 v petek dne 1. februarja ob 10. uri predpoldne.

Po cerkvenem opravilu se prepelje truplo na domače pokopališče v Kobljeglavo.

GORICA, dne 30. januarja 1907. — Tupelče.

Žalujoča rodbina Abramova.

Zahvala.

Vsled britke izgube, ki nas je zadela s smrtjo naše preljubljene matere, ozir. stare matere in tašče, gospe

Marije Štrekelj roj. Pavlica,

prejeli smo premnogo dokazov odkritosrčnega sožalja, za koje se najiskreneje zahvaljujemo. Posebno še zahvaljujemo prečastito duhovščino za tolažila blagopokojnici, slavno starešinstvo, gospoda c. kr. notarja in njegove gospode uradnike, gospode uradnike tuk. c. kr. sodnije in davkarije, čislano učiteljstvo, gospode c. kr. orožnike in vse dobre občinarje, ki so se v po- češčenje spomina blagopokojnice v tako ogromnem številu udeležili pogreba, kakor tudi vrlemu pevskemu zboru za lepo petje pred hišo žalosti, v cerkvi in na pokopališču.

Vsem najpristrčnejša zahvala!

V KOMNU, dne 31. januarja 1907.

Žalujoči ostali.

A. vd. Berini

Gorica, Šolska ulica št. 2.

velika zaloga ==

== oljkega olja

prve vrste

najboljših vrst iz Istre, Dalmacije, Molfette, Bari in Nice
s prodajo na drobno in debelo.

Prodaja na drobno: Kron — 96, 112, 120, 136, 144, 160, 180, 200, za luči po 80 vin.
Na debelo cene ugodne.

Pošilja poštnine prosto na dom. Posodo se pušča kupcu do popolne uporabe olja; po uporabi se spet zamenja s polno.

Pravi vinski kis in navaden. Zaloga mila in sveže.

Cene zmerne.

Stara trdka pri kateri se stalni
odjemalci poslužujejo že nad 30 let!

Druge reklame ne potrebuje
moja krojaška
delavnica in trgovina z
gotovimi oblekami.

Izdeluje obleke za vsak stan:
civilne, uradniške
in vojaške.

V zalogi ima vedno sveže
blago
za vsak letni čas
iz prvih tovarov.

Izdelek iz lastnega blaga jamčim.

== Anton Krušič, ==
krojaški mojster in trgovec
v Gorici

tek. Frana Josipa 35 — tek. Josipa Verdi 33.

Na tisoče

priznanj se mi je izrazilo tekom mo-
jega delovanja od strani mojih od-
jemalcev glede dobre kakovosti mojega
blaga. Radi tega smem upati, da se
pred nakupom raznih potrebščin za
vsako letno sezono obrne sl. občinstvo
v prvi vrsti na mojo trgovino, ker le
tu dobi zares solidno in ceno blago.
Omeniti hočem samo sledeče pred-
mete: Kožuhovne ovratnike (Boa),
Jaeger podobne za letni in zimski čas.
Čevlje za dom, svilene
in volnene šerpe. Največja za-
loga okraskov za obleke, vedno
zadnje novosti. Rokavice, noga-
vice, pasove, ovratnice in perilo
za gospode, toaletna mila, dišavne
glavnike, možnjice itd.

J. ZORNIK — GORICA
Gospodsk. ulica 10.

Poskusite
in priporočite
izdelke

Vydrove tovarne hranil
v Pragi VIII. Cenovnih zastoj.

Se dobiva v vseh lekarnah.

Poskusite moje izvrstne izdelke:

Velike fine kranjske klobase 11 kosov 1 gl. —
Klobasice - hrenovke velike fine 11 kosov 1 gl. —
Salamo fine priljubljene iz gajati . . . kg 1 gl. 25 kr.
Salamo fine domače — 99 kr.
Gnjat najfinejša ala Praga od 4 kg naprej . . . 1 gl. 10 kr.

Pošiljam proti povzetju od 5 kg naprej.

Zavitek in spremnico ne računam.

Priporočam se sl. občinstvu odličnim spoštovanjem

M. Modic

Spodnja Šiška, Ljubljana.

Postavno zavarovano:

Vsako posnemanje se kaznuje!

Edino pristen je samo

Thierry-jev balzam

z zeleno nuno. 12 malih ali 6
dvojnatih steklenic ali 1 velika
specijalna steklenica s paten-
tovanim zamaškom K 5-.

Thierry-jevo Centifolijno mazilo
proti vsem, še tako zastarelim
ranam, vnetjem, itd. 2 lončka
K 3-60 pošilja se proti pred-
plačilu zneska ali povzetju.

Obe domači sredstvi sti najto ji,
povsod znani in starodavni.

Naročila naj se naslovi:

Lekarna A. Thierry v Pregradi pri Rogatcu Slatini.
Zaloga skoro v vseh lekarnah. Brošure s tisočim.
originalnimi zahvalnimi pismi zastoj in poštnine prosto

Zaščitna znamka: „Sidro“
Liniment. Capsici comp.
Nadomestek za

Anker-Pain-Expeller

je splošno priznано kot izvrstno bol-
blazajoče mazilo in so dobro uporabljajo
pri prehlajenjenih; cena 80 vin., K 140
in K 2 se dobiva v vseh lekarnah.
Pri nakupovanju tega povsod priljub-
ljenega domačega sredstva, naj se jemlje
le originalne steklenice v škatljah z našo
zaščitno znamko „SIDRO“ potem se je
— gotovo prejelo originalni izdelek. —

RICHTERJEVA LEKARNA
K „Zlatem levu“ v Pragi
Elisabethgasse št. 5 nova.
Dnevno razpošiljanje.

Dr. Ernest Dereani

praktičen zdravnik in
specijalist za
oči, uho, nos in grlo
— zdravi —
v Gorici, Stolni trg št. 9.
I. nadstropje.

Adolf Fey

urar in optiker
na voglu Tekališča Frana Josipa in Via Leoni
v GORICI
Vsprejema poprave ur in optičnih predmetov vseh vrst.
Zaloga žepnih, nazidnih ur budilk vseh vrst
in optičnih predmetov.
Za vsako uro se jamči 1 leto.

Mlin na vodo,

žaga, ali drugo vodno moč z visokim
slapom želi vkupiti proti gotovini ali
s 5% obresti.

Ponudbe naj se blagovolijo naslo-
viti na:

Ante Pirnat, kancelist,

— TRST —

Veliki Trg. — Hotel Garni.

Šivalni stroji

za usakoršnokoli rabo

SINGER

se vdebó izključno le pri nas; isti ne služijo
samo v obrtniške svrhe, pač pa za vsako
domače šivanje.

Pazi naj se, da se
vkupuje le
v naših trgovinah.

Vse naše trgovine je
spoznati
po tem-le znamenju.

— Družba Singer Anonimno društvo šivalnih strojev —
v Gorici na Travniku št. 5.

+ Julij Reddersen +

Via del Torrente št. 25. — Telefon št. 831
— v Trstu. —

Kirurški predmeti, ortopedični aparati, moderci, umetne roke in noge,
brglje, pasovi za kilo, elastični pasovi in nogavice, elektroterapevtske priprave
aparati za umetno dihanje.

Zaloga priprav za obveze,
izdelkov iz gumi in nepremočljivega sukna.

Najboljše zdravilo proti

REVMATIZMU in PROTINU

je liker Godina

izdelan v Trstu v lekarnah Rafael Godina, lekarna „Alla Madonna della Salute“ pri Sv. Jakobu; Josip Godina,
lekarna „All' Igen“, Via del Farneto 4.

cena steklenice K 140. Iz Trsta se ne razpošilja manj nego 4 steklenice proti povzetju ali naprej poslanim snaskom K 7— prosto poštnine.

Poprava in komisijska zaloga dvokoles

Waffenrad z dveletnim
in Bayal z enoletnim jamstvom

pri

Batjelu

v Gorici, Via Duomo št. 3.
Prodaja tudi na mesečne obroke.

Andrej Fajt

pekovski mojster

v Gorici Corso Franc. Gius. št. 2.

Filijalka v Dornbergu.

Sprejema naročila vsakovrstnega
peciva, tudi najfinejšega, za nove
maše in godove, kolače za bir-
mance, poroke itd. Vsa naročila
izvršuje točno in natančno po želji
naročnikov.

Ima tudi na prodaj različno meke
fino pecivo, fina vina in likerje
po zmernih cenah.

Za veliko noč priporoča gorilke
plince, potlice itd.

Božidar Božič

pek in sladničar

Sv. Lucija ob Soči

Priporoča različne fine likerje, vina
v steklenicah itd. itd.

Anton Potatzky v Gorici.

Na sredi Račtelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupovalščo npr. berškoga in drobnega
blaga tor tkanin, proje in nitij.

POTREBŠČINE

za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE

za krojače in čevljarje.

Svetinice. — Rožni venel. — Mašne
knjižice.

Mašna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

Semena za zelenjave, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje,
krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih
ter na deželi. 2 35-8

Sama 6
dni

Havre-New York

vozijo zanesljivo najhitrejši paroparniki

Francoske prekomorske družbe.

Edina najkrajša črta čez

Bazel, Pariz in Havre v Ameriko.

Veljavne vozne listke
in brezplačna pojasnila daje samo

Ed. Šmarda,

oblastveno potrjena poštvalna pisarna
v Ljubljani, Dunajska cesta 18,

v novi hiši „Kmetске posojilnice“, nasproti
znan. gostilne pri „Figovu“.

Se dobiva v vseh lekarnah.